„Odklon od jádra by přiblížil Evropu k energetické nouzi,“

uvedl v rozhovoru pro časopis All for Power Ing. Martin Pecina, MBA od dubna 2011 generální ředitel společnosti Vítkovice Nuclear Power (VNP). Ta patří do strojírenské skupiny Vítkovice Machinery Group a zabývá se projekty určenými pro jadernou energetiku. Společnost VNP vznikla v roce 2008, kdy zastřešila projekty obnovy a modernizace kapacit pro výrobu zařízení pro atomové elektrárny.

Martin Pecina

Nedávno jste ještě seděl v poslanecké sněmovně. Měli by podle Vás politici zasahovat do výběru dodavatele pro dostavbu jaderné elektrárny Temelín?

Rolí státu a politiků je udávat směr, přijímat strategická rozhodnutí, ale po vypsání tendru by se mělo vždy postupovat podle směrnic a pravidel Evropské unie, které jsme členy. Nedokážu si představit, že by se v této fázi z nějakých například politických důvodů mohlo někoho vyřadit. To se mělo udělat snad ve fázi zadání, mohla proběhnout předkvalifikace. Nyní jsou již další zásahy nepřípustné.

Co říkáte na stále se množící názory, že by ČEZ měl vybrat pouze dodavatele projektu a výstavbu si pak řešil sám? Nebylo by lepší, jestli myslíme účast českého průmyslu v projektu vážně, vypsat v první řadě poptávku na projekt jaderného ostrova a zajistit si projektovou integraci s odzkoušenou a spolehlivou konvenční částí?

Je to samozřejmě možná cesta, která by mohla přinést tuzemským firmám nejvíce práce, ale nejsem schopen říci, zda by to ČEZ zvládl. Za socialismu se takto jaderné elektrárny stavěly, ale byla zcela jiná situace. Netuším taktéž, zda by dodavatelé projektu, ať již to jsou Francouzi, Američané nebo česko-ruské konsorcium, na tuto myšlenku přistoupili.

Již jednou byl výběr dodavatele pro dostavbu JE Temelín odložen. Kolik takových odložení ještě očekáváte?

Nevím, zda ještě nějaké odložení bude nebo kolik jich bude, ale jsem přesvědčen, že Temelín bude zcela jistě dostavěn a jak jsem již jednou prohlásil, že než půjdu do důchodu, tak vzniknou v Česku další jaderné elektrárny.

Odložení investičního záměru je pro nás samozřejmě nepříjemné. Přejeme si, aby byl vítěz vybrán co nejdříve, jsme na vše kapacitně připraveni. Nicméně, pro skupinu Vítkovice Machinery Group není tento ani případně další odklad nijak zásadní a tragický.

A pokud by se, zcela hypoteticky, od dostavby JE Temelín z různých důvodů úplně odstoupilo … ?

Podíl dodávek pro jadernou energetiku činí ve vítkovickém strojírenském holdingu jen několik procent, případné odstoupení od dostavby by bylo sice velice nepříjemné, ale z ekonomického hlediska by se zas tak moc nestalo. Jaderná energetika je ale pro nás tak zajímavým a perspektivním segmentem trhu, že budeme hledat, a vlastně již hledáme a plníme, zakázky ve světě.

Projektování a plánování výroby není v těchto fázích asi jednoduché, když nevíte, jak to s dostavbou Temelína dopadne.

Výroba parogenerátoru je během na dlouhou trať, na několik let. Není to tak, že máme na každý kvartál přesný plán výroby např. parogenerátoru. Trochu se obávám, jak si poradí se zahájením stavební firmy, stejně tak aby měli dostatečné kapacity projektanti technologických konstrukcí a další. Tyto skupiny budou mít velice šibeniční termíny a čeká je velký rozsah prací. My jsme ve Vítkovicích vyrobili za celou svou historii 66 parogenerátorů, víme jak na to, jsme připraveni.

Na druhou stranu politici svým přístupem, například v otázkách liniových staveb, spíš více škodí.

Právě v oblasti liniových staveb je to ukázkový problém. Jedna skupina je pro nedotknutelnost soukromého vlastnictví, druhá dává přednost veřejnému zájmu. Jde tedy o střety několika ideologií a to se pak ke kompromisu strany dostávají těžce.

Stejně tak i zásahy do pravidel v průběhu hry, například zdanění emisních povolenek a podobně.

Minimálně to není fér. V nejbližší době očekávám další zásah státu do pravidel hospodářství a podnikání v této zemi. Deficit státního rozpočtu se totiž prohlubuje, jdeme cestou, kterou se vydali Irové, a řítíme se, podle mě, do obdobné katastrofy. Stát se to bude snažit přibrzdit opět nějakou dodatečnou očistou. Podnikatelské prostředí se deformuje, hospodářství se uměle dusí. Firmy vlivem dosavadních opatření neprosperují, což lze vidět z vývoje odvodu daní.

Po odchodu z politiky jste zamířil do Ostravy. Proč právě zde?

Ostrava byla mou jednoznačnou prioritou, vždyť jsem tady působil polovinu svého života a před odchodem do politiky, v roce 2003, jsem působil jako generální ředitel v Hutním projektu Frýdek-Místek, který je stále velkou projekční organizací s velmi dobrými hospodářskými výsledky. Věřím, že i VNP se bude pod mým vedením dařit.

Co bude Vaším úkolem?

Především chci propojit veškeré aktivity směřující do oboru jaderného strojírenství a energetiky ve skupině Vítkovice. Vedle projektů, které má skupina v tuzemsku, na Slovensku, v Indii a Rusku, se budu podílet na jednáních se všemi zvažovanými dodavateli pro dostavbu Jaderné elektrárny Temelín. Dceřiná firma vítkovické skupiny chce také získat nové kontrakty na modernizaci atomových elektráren v Evropě i mimo ni. Rozvíjet chceme také projekty zaměřené na rozvoj bezpečnostních prvků v elektrárnách.

S kým jste již jednal?

Proběhla již poměrně detailní jednání se zástupci společností Areva a Atomstrojexportem, nyní připravuji jednání s Westinghousem. Jsme ve fázi hledání dalších partnerů, snahy o zisk nových zakázek. Na základě a v okamžiku uchopitelných příslibů širší spolupráce budou následovat další kroky. Proběhne reorganizace společnosti Vítkovice Power Engineering, ze které bychom do VNP přesunuli výrobní i lidské kapacity.

Věříte „lákání“ zájemců o dostavbu Temelína, že dají českým firmám práci i v zahraničí?

My bychom byli samozřejmě rádi, kdyby se konkrétní a uchopitelná spolupráce rozjela ještě před výběrem dodavatele pro Temelín. Zatím dodáváme pro jadernou energetiku jen pro naše ruské partnery. Se společnostmi Areva a Westinghouse jednáme, zde ještě žádná konkrétní dohoda není.

Nastupujete do firmy, která se hodlá pohybovat v oblasti výstavby jaderných elektráren. Událost ve Fukušimě moc vašemu podnikání nepomohla.

Je mi líto všeho, co se v Japonsku stalo, všech těch lidských obětí především. Pro výstavbu jaderných elektráren v zemích jako je Čína, Rusko, Indie a Brazílie nebude mít událost žádný podstatný vliv. V Japonsku, i po pochopitelných protestech lidí, nemají jinou možnost než jadernou energetiku. Jiná věc je Evropa… Zde očekávám tvrdý střet. Pokud Němci opravdu odstaví své jaderné elektrárny, můžeme se opět po létech dočkat toho, že dodávky elektrické energie nejen u našich sousedů a v celé Evropě budou podléhat regulačním opatřením. Až pocítíme sami na sobě výpadky proudu nebo omezení dodávek do firem, svá rozhodnutí k jádru budou Němci a celá Evropa rychle přehodnocovat.

Přesto, jaká opatření, ve vašem případě u tlakovodních reaktorů VVER, v případě nové výstavby jaderných elektráren po Fukušimě očekáváte?

Princip současných tlakovodních reaktorů nevyžaduje žádná opatření. Jde o zcela jiný princip výroby elektrické energie, jiný typ elektrárny než je ve Fukušimě. Snad jen mohou vzrůst nároky na nádrže na chladící vodu, čili že se přidají další nádrže, čerpadla a dieselagregáty tak, aby vzniklo více variant na chlazení, aby bylo více nezávislých záložních systémů pro případ výpadku proudu. Dieselagregáty by měly být umístěny i v odpovídajících stavbách, nikoliv jak tomu bylo ve Fukušimě – na otevřeném prostranství a u moře, což byla fatální chyba.

Dokud nebude vyvinuta jiná tak výkonná síla, stabilní a ekologická, tak se bez jaderné energetiky neobejdeme. Jaderná energetika nemá alternativu a je technicky nereálné a mylné věřit, že nás spasí větrné a fotovoltaické elektrárny.

Myslíte si, že se Evropa řítí do energetické nouze?

Evropa se řítí svým environmentalismem k potlačování svého hospodářství a rozvoje. Zvykli jsme si na luxus a myslíme si pořád, že je to samozřejmost, že to bude takto i v budoucnu. Tím, co chtějí udělat Němci a další státy se svými jadernými elektrárnami, tak se problémům s nedostatkem proudu určitě přiblížíme.

Víte, my a celá Evropa kritizovala před časem Číňany, když stavěli svou vodní elektrárnu Tři soutěsky a museli proto vystěhovat milion lidí. Ale na druhou stranu zajistili dostatek proudu pro 200 milionů jiných lidí. My jsme v padesátých letech museli řešit svou energetickou potřebu a stavěli jsme také vodní elektrárny. A nejen v totalitních režimech. Stavěla je celá západní Evropa. Demokratické státy. A umíte si představit, že by proti tomu někdo tehdy protestoval? Byli jsme totiž v nouzi, nikdo se nad tím nepozastavoval. Až se opět dostaneme do situace nouze, pak třeba povolovací proces na jadernou elektrárnu proběhne jedním speciálním zákonem a nebude trvat řadu let.

Co když někoho napadne řešit tuto nouzi ještě větší a rozsáhlejší výstavbou větrných a solárních parků?

Tak to jen energetickou krizi uspíšíme, a pak už budou parlamenty rozhodovat o dostavbách jaderných elektráren doslova v řádech hodin.

Ing. Stanislav Cieslar

AČSZ
Asociace českých a slovenských zinkoven

Žárové zinkování je nejen krásné, ale zaručuje také:

- dlouhodobou životnost povlaku
- výbornou mechanickou odolnost
- nízkou pořizovací cenu úpravy
- vysokou rychlost aplikace bez dodatečných úprav
- dokonalé pokovení dutin a hran
- katodickou ochranu
- dobrý kovový vzhled povlaku
- po aplikaci okamžitou možnost montáže
- dobrou přilnavost povlaku
- snadnou kontrolu kvality pokovení
- šetrnost k životnímu prostředí
- v kombinaci s nátěrovým systémem životnost až 100 let (duplexní systém)

www.acsz.cz • info@acsz.cz